

Előfizetési árak:

Félsz évre . . . 6 frt — kr.
Élővére . . . 3 > — >
Negyedévre . . . 1 > 50 >
Egy óra . . . — > 50 >
Egyes szám ára 8 kr.

Kiadóhivatal:

PÉCSETT, Széchenyi-tér 12. sz.

(Nádossy-féle ház)

hová az előfizetések és a lap
szétküldésére vonatkozó felszólalások
intézendők.

PÉCSI FIGYELŐ

(PÉCSI HIRLAP.)

Megjelenik hetenként kétszer: **szerdán és szombaton.**

Szerkesztői iroda:

PÉCSETT, Széchenyi-tér 12. sz.

hová a lap szellemi részét
illető minden közlemény inté-
zendő.

Kéziratok vissza nem adatnak

Hirdetések

a kiadóhivatalban vétetnek föl

Egyes számok kaphatók:

Weidinger N. utóda Domján I., Valentin K. fia (Széchenyi-tér), Hochrein József és fiai (Széchenyi-tér), Köszl János (fő-tér), Böhm Manó (fő-utca) papir- és könyvkereskedéseiben.

Kossuth a hármas szövetségről.

Kossuth „Irataim“ cz. munkájának negyedik kötete a napokban jelent meg. A kilenczvenegy éves Kossuth e könyve arról tanuskodik, hogy olyan hatalmas tudással bíró olyan lángész, mint a kilenczvenegy éves korában, olyan nem található még egy második, még akkor sem, ha a kilenczvenegyéből sokat leengedünk, s az azon alóliak közt keresünk is. Nem gyöngül az ő lángelméjének fénye, hanem az évekkel egyre intenzivebb lesz, hevítőereje égetőbb.

A könyv becsét és érdekességét még fokozzák az apró kitérések, eszmetársulások reflexiók. Ezek között kettő különösen aktuális. Az egyik a német császárról, a fiatal föleserepedett hadnagy melléllesztéséhez hasonló feszengéssel uralkodó II. Vilmosról szól, rendkívül élesen, mely nyilatkozat nagy szenzációt fog kelteni az ország határain túl is. A sokat tapasztalt, sokat tanult öreg ember mély megvetésével korholja a fiatal uralkodót lájtinánti kirohanásaiért, melyek csak még jobban megerősítik Kossuthot abban a hitében, hogy ilyen hajlamokkal nem lehet még a „gemütlich“ német nemzettel sem megkedveltetni a temetőszagu császárság intézvényeit. „Azért, hogy ő császársági Felsege — írja Kossuth — méltóztatott fiává születni az ő szenvedésre, kora halálra kárhoztatott derék apjának, ki ismét fia vala az ő szerencsés apjának, teljességgel nem tartom bizonyosnak, hogy gau debit tertius heres (örülni fog a harmadik örökös).“

A másik aktuális kitérés a Kossuth könyvében a hármas szövetségről szól.

Ebből kiveszszük a következő részt:

A hármas-szövetség egészen megváltoztatta a német-francia kérdés európai horderejét. — Ha a berlini udvar nem szerezte volna meg magának a bécsi és római udvarokat szövetségeseikül, a francia sem keresne magának szövetségest a német ellen. Elvégezték volna a németek és francziák a maguk dolgát maguk közt úgy, amint 1870—71-ben elvégezték, s akárminő volt volna is a tusa kimenetele, annyi bizonyos, hogy Metz és Strassburg birtokának a németek által megtartása, vagy a francziák által visszaszerzése, egy csepp vérbe sem került volna sem az olasz, sem a magyar nemzetnek, pénzébe pedig legfőlebb, s még hozzá haszontalanul, annyiban, amennyiben egy amolyan „beschränkte kriegsbereit“ kerül, aminőt a francia-porosz háboru alkalmával gróf Andrassy Gyula javaslatba hozott, s a bécsi udvar, a neutralitás mellett, elfogadott. (20 millió forintba került az a „Bereitschaft“, csekélység azokhoz a számtalan milliókhoz képest, melyekbe az Európát egy rengeteg kaszárnyává átalakító béke áldása azóta került.)

Hányt-vetett jegyzeteimben Bismarck egy híres beszédének ezen szavaira találok: „Ha a francziákkal háboruba bonyolítottatnánk, ez nem vonna okvetetlenül maga után orosz háborut is.“ Ez akkor igaz volt, ma már nem igaz, s éppen a hármas-szövetség logikájánál fogva nem igaz. Németország a hármas-szövetségben keresvén magának támaszt a francia ellen, igen természetes, hogy a francia is keres

magának szövetségest a hármas szövetség által megerősödött német ellen; hol keresetett? . . . Oesterreich-Ungarnban? . . . Olaszországban? — hiszen ezek ellenségével, a némettel szövetkeztek; vagy Angliában? hiszen igaz, vannak érdekek, melyek azokat a hatalmas szigetlakókat arra indíthatják, hogy belekeveredjenek a kontinentális viszályokba, hanem amiatt, hogy Metz és Strassburg német vagy francia birtok legyen-e? Anglia bizony nemcsak egy csepp angol vért nem, de még csak egy nadrágtalan Highland ezred nyikorgó audájának szépségét sem hajlandó veszélyeztetni. — Hát hol keresetett Franciaország a német, osztrák-magyar-, olasz koalíció ellen szövetségest? Csakis az orosznál keresett s keres is, és azt hiszem talál is. — Francia érdek szempontjából a dolog természetes.

És ezzel Metz és Strassburg birtokának hordereje megváltozott; nem francia-német kérdés az többé, hanem olyan, mely lángba, vérbe borítandja egész Európát. — Ez a hármas-szövetség syllogismusának kényszerű korollariuma. Akinek tetszik, tetsék; az én ősz fejemnek nem tetszik.

De még más sem tetszik. Emlitem, miként a volt vas-kancellár azon nyilatkozata, ha német-francia háboru nem vonna maga után okvetetlenül orosz háborut is, akkor amikor mondatott, igaz volt; ma már nem igaz; — de Bismarck ama mondatának utána tette, hogy, ha a németek orosz háboruba keverednek, a francia-háborut is bizonyosnak vehetik; ez

A „Pécsi Figyelő“ tárczája.

A hegedü eredete.

(Hitrege.)

Irtai Aggteleki (Ullein) Ferencz.

Ős-erdő, százados faóriásokkal, terebélyes ág-ernyőkkel, ezer színű virágokkal, telítve márdar-dallal, zöld bársonnyal kipárnázva, hűsítő forrásokkal, éltető, illatos levegővel. Borzalmas nagyszerűség, fonséges pompa, templom, melyet a természet épített, minden mesterséges cifraság nélkül, templom, ahol szeretetre gyul a szív, ahol tisztább, forróbb, szentebb az ima, mely önkénytelenül lebben el ajkunkról.

Egy ily ős-eedőben legeltette juhait egy ábrándozó pásztorfiu. Ehhez az erdőhöz van ő kötve; itt kezdődik és végződik az ő ismeretköre, itt van mindene, amiért lelkesülni tud, ami szívvilágát foglalkoztatja, betölti. Az örökös magány, saját beléletével való foglalkozásra készíti. Ábrándozóvá lesz. Titkos epedés szállja meg szívét, egy kinzó vágy, melyet nem ismer, melyet nem tud megérteni, a melytől szívesen szabadulna, s amelyet szívesen hord szívében; édesen kinzó érzemény, mely elúzi pilláiról az álmod és megfosztja szentelen lelkét a nyuga-

lomtól; gyilkos ellenség, melyet melegen átölel; barát, akitől szabadulni szeretne. Szívéletének folytonos ellenmondása, — helybenhagyás és tagadás egy és ugyanazon dologban, — tébolyító bizonytalanság.

A folytonos gyötörtetéstől végre kimerül és mélyen elalszik. Álmában megjelenik egy halvány arczu, szőke fürtű leány, ki édes csalogásával, szemének tűzével egészen elbájolja az ifjut. Ugy érzi, mintha gyötrelmei megszűnének és kimondhatatlan boldogság töltene be szívét. Karjai akaratanul ölelésre tárulnak, ajka csókért eped, lélekzete elszorul, szíve hevesen dobog, hangja behizelgőn reszketővé válik.

„Ő szeret!“

Szívéen kicsordul a boldogság, a magány kedvessé válik, életét megédesítve érzi és öröknek gondolja.

De következik az illuziorontó ébredés és ő megsemmisülve áll egyedül, a visszaemlékezés és kiábrándulás átkával agyában és szívében. Keserűségét furulyáján panasolja, sírja el. A szívnek e zokogása megtöri a felhők sűrűségét és a szánakozó estfuvat szárnyaira veszi a panaszos hangokat és elviszi a tündérország gyönyéneke füleihez, kit e megható szerelmi vallo-

A sűrű lombzat közt húzza meg magát és innét hallgatja a pásztorfiu szerelmi bánatát. A furulyának kinos panasza szívéig tör magának utat és megkönyezi a fiut. A könyvek apró virágok alakjában hullnak a pásztorfiu elé. Mohón szedi föl és csokorba köti, azután szívéen hordja. A virágok nem hervadnak el: örök-szerelmet jelképezve az ifju szívéen.

A tündér eltűnik, de honában nem lel többé nyugalmat: a földre vágyik. Titkos erő vonzza ide, s bár küzd e kinzó érzemény uralma ellen, mégis a szerelem igájába esik és nem tud többé megválni a fiutól. Egyszer álmában megjelenik neki és elragadtatásában homlokon csokolja az átszellemült ifjut. E csók megfosztá őt örökre hazájától. A földön marad és a legnagyobb boldogságban élnek a fiuval. Nincs egy felhő életük napján, nincs egy tövis életük virágán.

De a boszut álló tündér- királyfi, ki kedvesét veszíté el a tündérben, büntető haragjával szétzúzza boldogságukat. Amíg a pásztor az erdőben legeltet, addig egyik tündérét küldi a királyfi a pásztor kunyhójába, egy tündért, ki lantosnak öltözve csodás dalokat penget lantján, hogy a leány szívébe juthasson. A leány szívesen mulat az őt dicsőítő dalokon; de szívét megőrzi.

akkor, amikor mondotta, nem volt igaz, de ma már igaz, s éppen a hármasszövetség következtében igaz; és ez engem, mint magyar embert, aggodalommal tölt el, mert az ellentétes hatalmi csoportosulás folytán, mely most fennál, ebből az következik, hogy, ha Ausztria Magyarország és az orosz közkiüt a háboru, nekünk a francziákkal, mint az oroszoknak a hármasszövetség ellensúlyozása végett szövetségesével is meggyül a bajunk. — Pedig annak a háborurak előbb-utóbb okvetetlenül ki kell ütni; köztünk és az orosz közt a keleti kérdésben oly kiegyelíthetetlen érdek-ellentét kérdése forog fenn, melyet csak karddal lehet, s hozzáteszem, karddal kell eldönteni.

Éppen midőn ezeket írom, felmerült Magyarországon az orosz-magyar szövetség gondolata, rosszabb: (akarom hinni öntudatlan) honárulás; mert Magyarországnak az oroszszal szövetezése annyit tenne, mint Árpád hazáját ezeréves történelmi jellegéből kivetkőztetve a panszlavizmus martalékává lenni.

Hanem a kérdés veleje mindig akörül forog, igaz-e vagy nem igaz, hogy a hármasszövetség a szerződő feleket aktuális területi épségüknek minden, akárhonnán jöhető támadás ellen kölcsönösen megvédésére kötelezi? Ha igaz, akkor a dolog úgy áll, hogy ha Metz és Strassburg miatt a francia és német közt háboru üt ki (ami nézetem szerint csak idő kérdése), Olaszország és Österreich Ungarn patakokban lesznek kénytelenek véruket ontani s száz meg száz milliót, ha nem többet költeni; mi végett? egyszerűen a végett, hogy a francziák Metz és Strassburgot vissza ne kapják, a németek pedig el ne veszítsék.

No, ez határozottan ellenkezik az 1879. október 7-ki német és osztrák-magyar kettősszövetséggel (melynek én szível-lélekkel barátja voltam és vagyok), sőt azt egyenesen eltörli (amit én mondhatatlanul sajnálok.)

Annak a kettősszövetségnek első cikke szóról-szóra így szól:

A zene és ének hangjai eljutottak a pásztor füleihez is, aki messziről nézte és hallgatta a lantos szerelmi vallomását. A féltés ördöge szállja meg lelkét. Féltését titkolni akarja kedvese előtt; de ez fölfedezi homlokán a borot és kétszeres hévvel öleli szívéhez a pásztor, a kiért lemondott az örök életről. De a pásztor áttatást lát ez ölelésben, s annál erősebb a gyanuja, mert kedvese egy szóval sem említi, hogy naponként megjelenik nála egy gyönyörű ifju, ki a szó és zene hatalmával szívét ostromolja.

A leány, ártatlansága érzetében, ellenálló erejének tudatában, csupa kiméletből hallgatja el a lantos látogatását. A pásztor elhidegül és buskomorrá lesz. Kedvese nem tudja az elhidegülés okát és szintén fájdalomnak engedi át magát. Titkon könyeket hullat; de kedveséhez közeledni nem mer, mert fél a visszautasítástól. Érti, hogy a pásztor nem szereti többé; viszont a pásztor megcsalottnak hiszi magát. Féltreértés áldozatai voltak. A pásztorfiu boszut forral magában és ráles a lantosra. Meg akarja ölni; de a lantos a veszély pillanatában eltűnik. A pásztor látja, hogy túlvilági lényvel van dolga. Nem üldözi tovább, de hogy megfossza az ismeretlent az elcsábított kedvestől: föltette magában, hogy megöli a leányt. Az erdőben virágokat szed, melyek azonban mérgesek. Ezekkel hinti be kedvesének nyoszolyáját, ki repkedő

Ha a magas szerződő felek várakozása és őszinte óhajta ellenére a két birodalom valamelyike Oroszország részéről megtámadatnék, a magas szerződő felek kötelesek egymást birodalmaik összes hadierőjével támogatni s ehhez képest a békét csak közösen és megegyezőleg kötni meg.

A második cikkben pedig (ismét szóról szóra) ez áll:

Ha a magas szerződő felek egyikét más hatalom támadná meg, a másik magas szerződő fél ezennel kötelezi magát, hogy a támadót magas szövetséges ellenében nemcsak segíteni nem fogja, hanem legalább is jóakaróan semleges állást foglal szerződő társával szemben.

Tehát a kölcsönös fegyveres támogatás csakis egyedül és kirekesztőleg az orosz támadás ellen lett kötelezve és ez a kölcsönös kötelezettség nagyon indokolt és okszerű, mert kölcsönös érdekazonosságon alapszik; amint érdekében van Ausztria-Magyarországnak, hogy az orosz támadás ellen Németország által összes hadierőjével támogattassék; épp úgy érdekében van Németországnak, hogy ugyanazon támadás ellen Ausztria-Magyarország által támogattassék; ebben nincs kegyelem, nincs nagylelkűség egyik részen sem; érdekazonosság van s csak az erre alapított szövetség okszerű és természetes.

Más hatalom által való támadás esetén ellenben Németország és Ausztria-Magyarország egymás irányában csak jóakaró semlegességre lettek a kettősszövetség által kötelezve; természetesen többet is tehetnek, ha úgy tetszik nekik, de tenni kötelezettséget nem vállaltak.

Ha tehát igaz, hogy a hármasszövetségben a szerződő felek kötelezettséget vállaltak egymás területét minden, akárhonnán jöhető, akármi indoku kultámadás ellen kölcsönösen megvédeni, világos, hogy a hármasszövetség a kettőssel ellenkezik s azt eltörli.

Nagyon komoly dolog ez, véghetetlenül komoly. Irtózatos katasztrófának vétetnék eleje, ha a világ megnyugtattatnék

örömmel veszi a figyelmet. Elaludt, örökre elaludt, boldog mosolyal ajakán.

Néma, kinos fájdalommal szemléli a szép halottat a pásztor, midőn megjelenik a tündérr királyfi és elmondja neki, hogy így büntette meg, a miért elrabolta kedvesét.

E gondolat irtózatosan kinezta a pásztorfiut. Nem találta többé helyét, nem talált nyugalmat és vigaszt, nem a feledés áldását. Nem bírta tovább elviselni az élet keserűségét: ő is lefeküdt a méreg-virágos ágyra, mely elringatta békésebb hazába.

A tündérek nagy pompával temették el őket és egy fát ültettek közös sirjuk fölé. A fa nagyra nőtt, szép koronát nevelt. Egyszer egy utas pihent meg alatta. Fülemüle dalolt szívet repesztő dalt. A vándor föltekint és látja, amint a kis csacsogó madár egy angyalka kuszált szárnyai közé rejtőzve kesereg. Az angyal a fának egyik elszáradt ágából faragott valamit.

A fényes látomány mély álmodot vont a vándor szeméire. Álmodat édes-bús zene kísérte, tele fájdalommal, tele panaszos zokogással. Egy ismeretlen hangszer mennyei hangja volt ez, melybe a fülemülének csattogó trillája vegyült. Mire a vándor fölébredt, egy hegedű feküdt mellette. Az a kis angyal faragta abból a fából, melynek gyökerei ama két kesergő szívből táplálkoztak. Azért sir, zokog manapság is a hegedű.

afelől, hogy a hármasszövetség nem ily természetű, nem ily jellegű. — Ideje, hogy az a hármasszövetség szóról-szóra nyilvánosságra hozassék, úgy, amint a kettősszövetség nyilvánosságra hozatott. Videant consules . . .

Erreth János az országgyűlésen.

A mi országgyűlési képviselőnk ellenesei azt rótták föl neki, hogy nem hallatja a szavát a képviselőházban; mintha bizony szónoki babérokka lehetne segíteni az ország ezernyi baján, s mintha nem volna hasznosabb egy helyes judiciummal, férfias gondolkodással s szigorú kötelelességtudással bíró honatya, aki hallgat, mint száz üres fejű és szereplési viszketegben leledző, aki odafönt csak henczegni, párbajsegédeskedni, bankettezni tud, de a haza sorsán egy ujjlökésnyit se változtat. Errethben volt annyi izlés, hogy ne akarjon a maga személye iránt mindjárt figyelmet követelni; nem bántotta a föltűnni vágyás, s beállt csendes szemlélőnek; nem fitogtatta a hangját, mint néhány öblös torku demagog ifju képviselőtársa, akiknek erkölcsi sikere: az általános kaczagás, mely minden kirohanásukat kíséri. Ismerete helyzete fontosságát, tudta azt, hogy Pécs város küldöttjének nem lehet mindegy: figyelnek-e rá vagy kimennek a beszéde alatt, komolyan fogadják-e vagy kikaczagják.

Erreth megvárta az idej nagy vitát, mely a jövő évi költségvetéssel bánik el a maga érdeme szerint s az általános tárgyalásnál, szombatn lötte ki az első ágyuját a kormány politikája ellen. S a lapok egyértelműleg úgy nyilatkoznak, hogy Pécs városnak méltó képviselője van. Azt mondják róla, hogy „derekas szónoki erőül mutatta be magát,” s a Pesti Napló az Erreth és Herman Ottó beszédéről azt írja, hogy „e két nagyon érdekes beszéd minden tekintetben hozzájárult, hogy a szokatlanul rövid budget-vitának tartalmasságát és színvonalát emelje.” Külön is foglalkozván aztán a Pesti Napló Erreth beszédével, a következőket írja:

Pécs város képviselője ma szólalt föl először a képviselőházban s szimpatikus előadómódora, valamint fejtegetéseinek ereje és tartalmassága olyan általános figyelmet biztosított számára, aminő parlamenti debutnek még ritkán jutott osztályrészül. Amint nyomról-nyomra bebizonyította, hogy a kormány egyoldalú buzgósággal csak olyan irányban feszíti meg erejét, ahol hatalmi állását és a népszerűséget biztosítja magának, de azokra a valóban liberális alkotásokra, melyek az ország belső megerősödését eredményezhetnék, alig fordít gondot, — hogy annyi utánjárással, amennyire az egyházpolitikai reformok érdekében vállalkozott, a nemzeti aspirációknak is érvényt szerezhetett volna, mert a király ezekhez könnyebben adta volna meg jóváhagyását, mint az egyházpolitikai javaslatokhoz, — hogy továbbá ez a kormány úgy elbujdosott már az ígéretek utvesztőjében, hogy összes ígéréteinek kiindulópontjáról, a választások reformjáról már meg is feledkezett: az ellenzéknek minden árnyalata zajosan megéljenezte és sikerült szűzbeszédeért rokonszenves ovációkkal halmozta el.

Az érdekes beszédet egész terjedelmében ime itt közöljük.

Erreth János: Tisztelt ház! Amidőn a költségvetés, illetve ennek alapjául szolgáló kormányzati rendszerrel szemben elfoglalt álláspontom rövid jelzésére és a fölszólalásom végén kifejezendő szavazatom indoklására szót emelek, érzem helyzetem nehézségét, mert nem lévén oly helyzetben, hogy egyik vagy másik párt tagjának vallhatnám magamat, már a priori velem egy elveket valló párttársak egyértelmű véleményére sem támaszkodhatom. Ha mégis fölszólalok, teszem ezt azon, a tisztelt Házba történt belépésem első napjától kezdve, úgyszólván szakadatlanul tett tapasztalatom megerősítette tudatban, hogy a vélemény egyöntetűsége avagy eltérése igen tisztelt képviselőtársaim szí-

ves türelmét és méltányosságát — pártkülönbség nélkül — annak meghallgatása tekintetében nem alterálja. (Helyeslés a bal- és szélsőbalon.)

Tisztelt Ház! Közei egy éve, hogy a tisztelt miniszterelnök úr a kabinet élén a 67-es kiegyezésre alapított programját a tisztelt Házban előterjesztette. Határtalan bizalommal fogadta természetszerűleg a tisztelt szabadelvű párt a tisztelt miniszterelnök úr ebbeli legfőbb kinevezését, de a rokonszenvnek — az én tudtommal elődeivel szemben ily fokban soha sem nyilvánult — mérvét előlegezte a tisztelt miniszterelnök úrnak az ellenzék is (Ugy van! Ugy van! a bal- és szélsőbaloldalon) e teremben épp úgy, mint az országban egyaránt és ezt igénytelen nézetem szerint az okból, mert a vezetése alatt álló pénzügyminisztérium élén kifejtett működésében, állambáztartásunk egyensúlyát — bár amint ezt Horanszky Nándor tisztelt képviselőtársam oly ékesszólóan mutatta ki tegnapi előtti nagyszabású beszédében — a nemzetnek már-már a kimerülésig terjedő áldozatkészsége árán — helyreállítani sikerült. (Élénk helyeslés a bal- és szélsőbalon) — s mert ezenfelül és első sorban a közvélemény ezen sikeres működése alapján azon reményt táplálta, hogy a tisztelt miniszterelnök úr a 67-iki kiegyezésben a nemzetnek biztosított jogait, állami önállóságát, Deák Ferencznek ezen törvényben kifejezett intenciójának megfelelőleg a maga egészében érvényesíttetni s a közéletünket s társadalmunkat alapjukban, mert erkölcsében, nemzeti szellemében, de anyagi érdekeiben is mélyen megrendítő és veszélyeztető, közel két évtizeden át folytatott, mélyen meggyökerezett, a közszellemet megsibbasztó s a személyes hatalmi érdekeken nyugvó, addigani államigazgatási rendszerrel teljesen szakítani (Helyeslés a bal és szélsőbaloldalon) s ennek helyébe a szó valódi értelmében vett demokráciai elvnek megfelelőleg, a minden ország főtámaszát képező törvény: jog és igazság uralmát meghonosítani fogja. (Ugy van! Ugy van! a bal és szélsőbalon.)

A közvéleménynek ezen reménye azonban hiu ábrándnak bizonyult (Ugy van! Ugy van! a bal és szélsőbalon), mert ha a tisztelt miniszterelnök úr és elődei között e tekintetben párhuzamot vonunk, úgy különbséget csak abban fogunk találni, hogy a liberális és belreformok megvalósítása szándékának magasabb skálában való hangoztatása mellett, nemzeti integritásunk, nemzeti supremáciánk és állami önállóságunk biztosításában, s a 67-es kiegyezésnek az egész vonalon leendő végrehajtását harmadrendű tehát legalább is alárendelt jellegűnek és fontosságúnak (Ugy van! Ugy van! balfelől.) ha ugyan nem kormányzati feladatai keretén kívül esőnek minősítette (Ugy van! Ugy van! a bal és szélsőbaloldalon) nagyobb bátorsággal, mint a minőt e részben elődei tüntettek ki, s hogy bátorsága annyira fokozódott, mikép a nemzeti kegyelet merev megtagadása tényének mentegetése céljából, a minden magyar szívében kiolthatatlanul gyökerező alátvalói hűség, hódolat és szeretet érzelmeinek méltó megdöbbenésére a korona tekintélyét is bevonta a pártküzdelembe. (Ugy van! Ugy van! a bal és szélsőbaloldalon.)

Megvagyok győződve, hogy e teremben, úgy mint az országban, sem párt, sem egyes egyén előtt nem kívánatos dolog a közjogi sérelmek folyton és folyton megújuló hangoztatása, de a midőn Európaszerte mindenütt a nemzeti eszme predomináns uralomra tör, minden nemzet, legyen az nagy vagy kicsi, hatalmas vagy kevésbé hatalmas, nemzeti individualitása kidomborítását czélozza, hatalmát ezen eszme hatása alatt fejleszteni, növeszteni, a többi nemzeteket túlszárnyalni, nemzeti létét minden külbefolyás ellen biztosítani, s hatalmát első sorban saját erején alapítani törekszik, — a midőn azt tapasztaljuk, hogy minden országban kormány és nép ez irányban karöltve, egymást támogatva működik (Ugy van! Ugy van a bal és szélsőbaloldalon) s egyedül hazánk az, melynek sajátlagos viszonyai hatványozott mérvben utalnak arra, hogy századokon át megtámadtátnak kitett, s mindig csak a nemzet saját öserejével, minden idegen segítség nélkül megvédett és megőrzött önállóságát féltékenyen megvédje és biztosítsa, (Ugy van! a bal és szélsőbaloldalon) mondom egyedül hazánk az, melynek magát Deák Ferencz eszméi letéteményesének nevező kormánya ezen nemzeti igények iránt hideg, állami önállóságát biztosító törvényei

végrehajtása iránt közömbös, de sőt ellenszenves indulatot is tanusít, (Ugy van! Ugy van! a bal és szélső baloldalon) s ebből folyólag a jelenlegi közjogi helyzetünk alapját képező, Deák Ferencz műve: a 67-es kiegyezéssel szemben határozott visszaesés kétségbevonhatlan bizonyítékait szemléljük, s ennek mindinkább továbbterjesztését épp azok célzatának kell felismerünk, a kik állásukból folyó köteleimnél fogva első sorban vannak hivatva a nemzeti jogok, állami önállóság érvényesítésére és biztosítására teljes erejükből működni; a midőn ezt tapasztaljuk, akkor tisztelt Ház! a nemzet képviselőinek elodázhatatlan köteleme, — ha csak a rezignáció, a nemzeti lét megtagadása politikájának osztályrészeséivé, s az összbírodalom eszméjének apostolaivá válni nem akarnak, hogy a nemzeti követelmények kielégítését sürgetni, a nemzet alkotmányos jogainak érvényesítésére minden törvényes eszközzel törekedni meg ne szünjenek. (Élénk helyeslés. Ugy van! Ugy van! a bal és szélső baloldalon.)

S hogy ezen, ő felsége által szentesített törvényekből folyó kívánalmak teljesítésének és egy erős nemzeti politika követésének elmulasztása a tisztelt miniszterelnök és kormány e részbeni erélytelenségében, s a nemzeti érdekek iránt tanusított érzéketlenségében találja forrását, arra bizonyítékul szolgálnak a delegáció tárgyalásai. (Halljuk! Halljuk! a bal- és szélsőbaloldalon.)

De illusztrálja ezt különösen azon magatartás is, amelyet a tisztelt igazságügyminiszter úr mult hónap 12-ikén tartott nagyszabású beszédének azon részével szemben, amelyben nagy elméje és mély tudománya egész súlyával s oly magaslatról fejtegette a 67-es kiegyezés jogi természetét, aminő magaslatra még egy szabadelvű párti miniszter sem helyezkedett; a tisztelt miniszterelnök úr akkori szigorú komolyságával megegyezőleg a tisztelt kormánypart tanusított. (Ugy van! Ugy van! balfelől.)

A hidegségig hallgatag maradt a tisztelt kormánypart.

Linder György: Beksics melegedett. (Derűtség.)

Erreth János: S hogy ezen hidegség nem szolt tán a tisztelt igazságügyminiszter egyéniségének, hanem az általa fejtegetett ezen elvnek, legkiválóbban illusztrálta azon frenetikus helyeslés, melylyel a tisztelt kormánypart a beszéd azon részét fogadta, melyben Ugron Gábor és Asbóth János tisztelt képviselő urakkal polemizált. (Ugy van! balfelől.)

De mindennél fényesebben igazolja ebbeli nézetem helyességét azon siker, amelyet a tisztelt miniszterelnök úr, a kormány a polgári házasság kérdésében kivivott. Köztudomású e részben, hogy a koronának nyomatékos aggályai voltak ezzel szemben, s a tisztelt miniszterelnök úrnak mégis sikerült azokat eloszlatni, s a koronát ezen kérdés javára megnyerni. Ha a tisztelt miniszterelnök úr az e kérdésben kifejtett buzgalomával hasonmévű igyekezettel fejtett volna ki egy erős, magyar nemzetpolitika inaugurálása érdekében, úgy bizonyára a korona, meglévő győződve a magyar nemzetnek jó és balsorsban egyaránt kipróbált tántorithatlan hűségéről a trón iránt, nagyobb készséggel szentesítette volna a kormány e részbeni javaslatát, mint a mily készséggel hagyta helyben a polgári házasságot.

(Folyt. köv.)

Hirek.

— **(Előlegezett karnevál advent küszöbén.)** Valóságos bál volt az a „koszoruscska“, amit a mi joghallgatóink mult szombaton este rendeztek a „Hattyu“-ban az ő olvasóköriük javára. Csupán a bálanya trónusa s azon a bálanya és gárdája hiányzott a bordó és crème diszítésű tánczeremből; különben a mulatság egész lefolyásában és sikerében a „jogászbál“ hatását tette a szemlélőre. A pódiumon a 44-esek zenekara és a cigány fölváltva játszottak, a hölgyek báli diszítésű toalettekben, a rendezők báli jelvénynek is beillő rendezőjelvényt viseltek: egy-egy Ő t átkötte bordó és crème szalaggal; s az az előkelő társaság, mely az estélyt fölkereste, — mind-mind tudatában annak, hogy a farsang rövid lesz, igyekezett már most elespni az időből, hozzáadni a tényből s előlegezni a farsang számára. A katonazenekar esti fél 10 óra felé a Rákóczi-indulóval nyitotta meg az estélyt, mely tüzes jókedvvel reggel 5

óráig nyúlt ki. Az első négyest 60 pár tánczolta s részt vettek benne a következő hölgyek: Zsombokrszky nővérek, Zsolnay Böske, Vasváry Vilma, Vogl Anna, Weidinger Etelka, Werner Elza, Tabak Lóri, Sável Kornus, Scharl Terka, Schlauch nővérek, Schmidtler Friczi, Schultz Janka, Szász Margit, Szinkovics Ilona, Radócsay Ilona, Reberics Gizella, Rihmer Ilona, Rozgonyi Cziluska, Petrovics nővérek, Nagy Margit, Németh Aranka, Mazaly Paula, Maléter Erzsike, Mihálffy Irén, Laszl Hermin, Lechner Nessa, Kaltneker Györgyike, Kovácsffy nővérek, Kovácsics nővérek, Jeszenszky Irén, Jilly Olga, Hegedüs Elvira, Henfner Irma. Hölbling Terka, Gerdenich Klaudin, Fekete Etelka; Fuchs Anna, Eisner Juliska, Eötvös Ilka, Dóczi Irén, Duka nővérek, Berecz Klótiid, Beretvás Nelli, Bródszky Mariette, Bubreg Aranka. — Polgári és katonai notabilitásaink közül is többen jelentek meg, a 44-ik gyalogezred tisztikarából és az önkéntesek igen szép számmal vettek részt a tánczolóik között, még a jogtanárok közül is voltak — ketten. — Az estély tiszta jövedelme 100 frt.

— **(A pécsi korcsolyázók egyesülete)** vasárnap, e hó 19-edikén, délelőtt 11 órakor, a nemzeti kaszinóban rendkívüli közgyűlést tart, melyen az alapszabályoknak a tagsági díjakról szóló pontját változtatják meg.

— **(Kossuth Lajos szindarabja.)** Az aradi színházi könyvtár rendezése közben a lomok között egy régi szindarabra akadtak, melynek megsárgult czimlapján a Kossuth Lajos neve tünt fel. A darabnak, melyet Kossuth Lajos németből fordított még 1826-ban, ez a czime:

EGY ÁLLAMFÉRFI

VAGY

AZ IGAZSÁGOS MINISZTER.

DRÁMA 4 FELVONÁSBAN

H A F N E R K Á R O L Y T Ó L.

NÉMETBŐL FORDITOTTA

KOSSUTH LAJOS

1826-ban.

A darab először Mándoki Béla színigazgató tulajdona volt s Debreczenben a régi Péterfi-utcza színházban többször előadták. Öreg színészek emlékezése szerint a kisebb vidéki színházoknak igen kedvelt darabja volt 40-es években. Az államférfi így szól egy helyen: „Én a legnagyobb boldogságom közepette sem fogom elfeledni azt, hogy egy szegény nemzet igazságügyőre vagyok. — A miniszter arca lehet szomorú, csak a nép szemé ne könyezzek soha. Ez az én elvem.“ A darab maga nem áll színonvonalon s bizonyára csak a hősenek, „Tessen Julius igazságügyér“-nek az alakja tetszhetett meg benne Kossuth Lajosnak. A hős az államférfi mintaképe, ki feláldozza szerelmét, boldogságát is az igazságos politikája kedvéért. Az érdekes emléket Leszkai színigazgató az aradi ereklye-muzeumnak ajándékozta.

— **(Visszavont sajsópör.)** Az a sajtópör, melyet Karay Károly fölsőireghi (Tolna-megye) lakos Gruber Ferencz ellen indított, s melyet e hó 16 odikán tárgyalta volna a pécsi esküdtszék, megszűnt, mivel a fölperes visszavonta panaszát.

— **(Katonai áthelyezések.)** A király H o r v á t h V. várakozási illetményével szabadságolt 52. gy. ezredbeli századost az aktív szolgálatra behívta s a 32. gy. ezredhez helyezte át; hasonlóképen behívta A p p e l Henrik várakozási illetményével szabadságolt 52. gy. ezredbeli főhadnagyot is aktív szolgálatra s a 99. ezredhez helyezte át. G y e n e s János 52. gy. ezredbeli tartalékos hadnagyot a király a 19. honvédgyalogezredhez helyezte át tényleges szolgálatra.

— **(Barbi Alice férjhez megy.)** Aki Pattiéval egyenlő dicsőséggel utazta be az egész művelt világot; aki azonban rövidebb idő alatt mint Patti érte el ugyanazon sikereket; aki Pécs közönségét is már több ízben tüntette ki azzal, hogy míg más magyarországi nagyobb városba nem ment el a hívásra sem, ide önként ajánlközött, mert ide szeretett jönni: Barbi Alice, az érdekes olasz énekesnő férjhez megy. Már két éve, hogy jegyet váltott Bary-Wolff báróval, az elhunyt württembergi királyné volt titkárával; de előbb a szerződéseinek tett eleget, melyek az idén karácsonykor járnak le s akkor meg lesz az esküvő is.

— **(Honvédek esküje.)** A honvédmiszter — mint értesülünk — rendeletet adott

ki, mely szerint a király kívánságára ezentul a honvédséghez besorozott katonák is kétszer tesznek esküt, épp úgy, mint a közös hadseregbeliek a már ismert hadügyminiszteri rendelet értelmében. Az ez évben bevonult ujonczok az esküt kivételesen a november 19 edikén, tehát jövő vasárnapon teszik le.

— **(Jókai műveinek diszkiadását)** újabban a Pécsi Takarékpénztár is megrendelte. A főispán fölhitva a város tanácsát, hogy Jókainak, a magyar nemzet legnagyobb próza-írójának, a világirodalomban is első rangú csillagzatnak írói jubileuma alkalmával több példányban rendelje meg a kiadandó összes munkáit.

— **(Az egyházmegye új tanfőlügyelője.)** A megyés püspök Lechner János kanonokot, szemináriumi rectort, saját kérelmére fölmentette az egyházmegyei tanfőlügyelő állástól s helyébe Hannay Gábort, az új pécsi kanonokot nevezte ki tanfőlügyelővé.

— **(A nőegylet estélye.)** A pécsi jótékony nőegylet szombati estélyének hangverseny-műsora a következő: 1. „Madárdal“ (Pál és Virginia operából) Victor Massetől, „Esti dal“ Mendelssohn Bartholdy Felixtől, „Lorentói dal“ (Piccolino operából) Guirandtól, mind a három dal éneklé Fekter Ferencz a magyar kir. operaház volt tagja. 2. „Reverie“ Durandtól és „Ave Maria“ Schuberttől, előadja Opris Péterné és Preuss Adolf harmoniumon és zongorán. 3. „Ki esketett?“ magándal (Czigány báró-ból) és „Magyar népdalok“ éneklé Schneider Istvánné zongorán kíséri özv. Kaltnecker Györgyné. 4. „Sextet“ Jadassontól, előadják: özv. Grünhuth Ignáczné, Girardi Józsefné, Zoller Nándor, Oswald Oszkár, Krudy Géza és Girardi József, zongorán és vonó hangszerekkel. 5. Tréfás fölolvadás. Ezt táncz követi, melyhez a zenét Jónás János népzene-kara szolgáltatja. A buffet hideg ételeket és italokat szolgáltat. Belépti díj: ülőhely az első tiz sorban 2 frt, a többi sorban 1 frt 50 kr, állóhely 1 frt, a jegyek Valentin Károly fia zeneműkereskedésében előre s az estély napján a pénztárnál válthatók, kezdete esti fél 8 órakor.

— **(Utazás bélyeggel.)** Lukács Béla kereskedelemügyi miniszter 1894. évi január 1-én érdekes újítást fog behozni az államvasutak ügyvitelében. Ugyanis vasuti jegyek helyett tervezete szerint vasuti bélyegekkel fog az utazó közönség zónázhatni. Az utazni akaró bérmelety trafikban vesz erre szánt egy filléres blankettát, a melyre annyi e célra készített bélyeget ragaszt rá, a mennyit az ut hossza igényel s ráírja egyszersmind a végállomást. A bélyegek 25—75 krosok és 1—5 frtosok lesznek. Az ellenőrzést úgy fogják végezni, hogy a bélyegek közepén át lesznek lukasztva, és az ellenőrző az egyik felét le fogja tépni.

— **(A kolera.)** Csütörtökön Mohácson Kuzmacek Károly, Bauer Mihály koresmájában alkalmazott 54 éves szolga koleragyanus tünetek közt megbetegedett és másnap meg is halt. Sombereken Jánics Illés halt meg kolerában. Itt újabb gyanus megbetegedés nem fordult elő. Pécsváradon a kolera megszűntnek tekinthető.

— **(A sátor-tábor posztja és a tyúktolvaj.)** Majdnem otthagya a fogát minap éjjel valami tolvaj, aki a honvédsátor-táborban az egyik törzsőrmester tyúkketreczét akarta megtartalmatlanítani. A sátor-tábor különböző pontjain fölállított posztok egyike azonban meglátta s „Megállj! ki vagy?“ kiáltással szólította föl igazolásra. Az indigena a háromszori kiáltásra se felelt, se meg nem állt. A poszt aztán célzott és lőtt. Ezuttal nem talált ugyan; de ebből az esetből kifolyólag a 19. honv. gy.-ezred parancsnoka átírt a rendőrfőkapitánysághoz, hogy minden további szerencsétlenség kikerülése végett hirdesse ki, hogy az elkerített sátor-tábor telkére estétől reggelig senki ne lépjen, vagy ha ez szükséges, úgy az illető a poszt fölhitvánának engedelmességét, különben az őt megteszi az előírt kötelességét s a magát nem igazoló esteli látogatóra rálló.

Kimutatás. F. évi november hó 4-ikén Pécsen a „Hattyu“ teremben, a pécsi tanítóképző intézet szegénysorsu tanulóit segítő alap javára rendezett jótékony-célú hangverseny bruttó-jövedelme 974 frt 90 kr volt, mely összegben benn foglaltatik a következő urak, és hölgyek felülfizetése, és a jótékony célra tett önkényes

adománya, megjegyeztetvén, hogy e névsor akként állított egybe, amint a fizetések történtek: Dulánszky Nándor megyés Püspök ur Ó Excellentiája 50 frt; Zsinkó István kanonok ur 7 frt; Majláth Gusztáv gróf 25 frt; Herczeg Hohenlohe Lajos, és neje Majláth Sarolta grófnő 10 frt; Dr. Kereszty Viktor ur 1 frt; Dr. Halmos Ignác ur 2 frt; Romaisz Ferencz ur 3 frt; Vörös Nándor ur 3 frt; Sável Kálmán kuriai bíró, és trvszéki elnök ur Ó méltósága 5 frt; Uzovics Pál felsőházi tag, és cs. és kir. kamarás ur 5 frt; Gyömöre Zsigmond ur 1 frt; Czirer József takaréktári ny. elnök ur 5 frt; Cseh Ervin főispán ur Ó méltósága 10 frt; Pállavicini Majláth Etelka örgrófnő 20 frt; Vésey Rezsóné urnő 90 kr; három névtelen tiszt ur 3 frt; Dr. Wolafka Nándor cz. püspök, és debreczeni plébános ur Ó méltósága 10 frt; Schlauch Imre építész ur 4 frt; Pintér József fakereskedő ur 5 frt; Özv. Majláth Györgyné Ó Excellentiája 40 frt; Cziráky Janka grófnő 2 frt; Dr. Fesztl Károly cz. püspök, és nagyprépost ur Ó méltósága 5 frt; Dr. Loewy Lipót ur 2 frt; Horváth Géza takaréktári tisztviselő ur 2 frt; a pécsi légszeszgyár tek. igazgatósága 5 frt 70 kr; N. N. 1 frt; a 44 ik gyalogezred tisztikara 9 frt; Schönau ur Bécsből 50 kr. A költségek levonásával tisztán a jótékony célra maradt 800 frt és 01 kr. Ezer hála a kegyes adakozóknak, a nagylelkű közreműködőknek, a sajtónak és a műpártoló közönségnek a szegény tanítójelöltek nevében, kiknek segélyezése a multkori hangverseny tökéletesített jövedelmével, s a mostanival együtt 1400 frtra növekedett segélyalaptőke után immár lehetővé tétetett.

Művészet, irodalom.

Naptárak az 1894-ik évre.

A „Franklin-társulat“ magyar irodalmi intézet a következő, közkeveltségnek örvendő, csinosan kiállított és nagy gonddal szerkesztett 1894-ik évi naptárakat küldte be hozzánk:

István bácsi naptára vagyis családos házigazdáknak és gazdasszonyoknak, népnevelőknek, helységi előjáróknak, iparosoknak és földmivelőknek való képes kalendárium 1894. évre. Alapítá Majer István. Szerkeszti Köhalmi Klimstein József tanár. Közleményekkel Nyulasy Antal, Ghimesy Zsigmond, Makász József, Koválik Béla, Sáfár József, Székesváry Béla, Jánics Ferencz stb.-től XXXIX-ik évfolyam. Számos képpel. Tartalma: I. Az erkölcsi világ. II. Gazdák és gazdasszonyok naptára. III. Népnevelők naptára. IV. Történetiek. V. István bácsi a hazában és a nagy világban. VI. Művészet és műipar. VII. Tréfák mezeje. Adomák. Ára füzve 50 kr.

Protestáns új képes naptár 1894. évre. Szerkesztette legifj. Szász Károly. Szabolcska Mihály, Hamar István, Duka Tivadar, Molnár Viktor, Tóth István, dr. Szabó Aladár stb. közreműködésével. XL. évfolyam. Képekkel, s a protestáns egyház és iskola tisztai névtárával. Ára füzve 50 kr.

Falusi gazda naptára 1894-ik évre. A magyar gazdák, kertészek, lelkészek és tanítók számára. Több szakember közreműködésével szerkeszti Kovács Béla, a „Gyakorlati mezőgazda“ szerkesztője. XXX-ik évfolyam. Számos ábrával ellátva. Ára füzve 80 kr.

Borászati naptár 1894-ik évre. Szakférfiak közreműködésével szerkeszti Dr. Lónyay Ferencz, földmivelésügyi min. fogalmazó. XXI. évfolyam. Sok ábrával. Ára füzve 80 kr.

A magyar nők házi naptára 1894-ik évre. Szerkeszti K. Beniczky Irma. XXVI. évfolyam. A szövegbe nyomott sok képpel, s a háztartáshoz szükséges naplójegyzetekkel ellátva. Ára füzve 60 kr.

Székelly-egyleti képes naptár az 1894-ik évre. Szerkeszti a központi választmány megbízásából Benedek Elek. Jakab Ödön, Sebesi Samu, Révay Pál, Földes Géza, Lévy Mihály, Csulak Lajos, Porzsolt Ádám, Turi M. István, Dömény József, Szabó Nándor, P. Szathmáry Károly közreműködésével. XIII. évfolyam. Számos a szöveg közé nyomott képpel. Ára füzve 25 kr.

Honvéd-naptár az 1894-ik évre. (Együttal katonai naptár.) A magyar nép számára. Szerkeszti Áldor Imre. XXVII. évfolyam. Képekkel. Ára füzve 60 kr.

Lidérc-naptár 1894-ik évre. XXXIII. évfolyam. Számos nagyobb és a szöveg közé nyomott kisebb képpel. Ára füzve 60 kr.

A magyar nép naptára 1894-ik évre. Képes kalendárium sokféle hasznos és mulattató olvasmánnyal ellátva. Szerkeszti ifj. Tatar Péter. XXXIX. évfolyam. Ára füzve 25 kr.

A „Jó Egység“ naptára megjelent az országos közegészségi egyesület kiadásában az 1894. évre. Ez a rendkívül izléses népkalendárium változatos, mulattató tartalmával és szép kiállításával máris meghódította a magyar népet és évről-évre több példányban terjed el. A legújabb harmadik évfolyamban eredeti cikkek könnyen érthető módon tanítják a népet az egészség megóvására. Különösen hasznos része a naptárnak „a munkások betegségeiről“ szóló cikk, melyben minden foglalkozásnak és mesterségnek megvannak írva az egészségi szabályai, még pedig betűrendbe szedve, hogy kiki megtalálja a magáét. A naptár ára 30 kr., de a ki 2—10 példányt rendel, az példányonként 27 krajczárért, 11—50 példányig 25 krért, 50 példányon fölül 22 krért kapja példányonként bérmentes küldéssel az egyesülettől. A pénz előlegesen az országos közegészségi egyesület pénztárnokához, Budapesten, Eszterházy-utca 5 sz. alá küldendő.

Törvénykezés.

Az éjjeliőr gyilkosai. Valami miatt haragosai lehetek Gukszits Máté izségi éjjeli őrnek Andrics Iván, Topaloff Vinkó, Bosnyák Markó, Hoffmann János és Bartoloff Vinkó, mert ez év április havában egy éjjel kegyetlenül meggyilkolták. Andrics volt a főgyilkos, aki fejszével verte a szegény Gukszicsot, a többi megkaróval döngette a tehetetlen félholtat, míg az ki nem adta a lelkét. A pécsi kir. törvényszék Andricsot 12 évi, Topaloffot és Hoffmann 5—5 évi, Bosnyákot 3 évi börtönbüntetésre ítélte, Bartaloffot fölmentette.

Csarnok.

A hülye.

— Scholl Aurél-tól. —

(Francziából Baboss L.)

(Folytatás.)

Ebéd után Duvivier asszony leült a kűszöbre macskájával oldalán és elkezdett kötögetni.

Bernát sziva pipáját, a lugasban sétált, mely a góhért a karajtól elvált szította; sétált hevesebben, mint szokott. Gertrud követte lépésről-lépésre.

— Gertrud, jöjj velem egy kissé, hallgass meg és érts meg jól.

Bernát kézen fogta.

— Te reszketsz? — kérdé ő.

— Nem tesz semmit. Hallgass meg. Szeretsz?

— Igen.

— Jó; ha hallasz harangozni este 10 órakor, meg tudod számlálni az ütéseket?

— Igen, igen!

— Megnézed, alszik-e anyád és ha igen, lassan lejössz, mint mikor leselkedel.

Gertrud jelezte, hogy érti.

— Várlak a lugasban, teszünk egy esti sétát.

— Igen.

— Légy ott és mindenekfölött vigyázz; ha anyád megtudná, nem látnál többet.

Az együgyü nem eresztett el egy szót sem abból, a mit mondtak neki.

— Én számlálni fogom az óraütéseket és lejövök.

Bernát megölelte s visszamentek.

Nyolcz órakor Duvivier asszony, kinek munkáját félbeszakítá a közeledő éj, betért s meggyújtá mécsét.

— Gertrud! — kiáltá — feküdj le gyermekem.

— Tíz órakor — ismétlé Bernát.

— Jövök — válaszolá Gertrud.

Bernát elkísérte a konyháig, hol Duvivier asszony rendezgeté cserépedényeit.

— Már lefekszel keresztanyám?

— Itt az ideje. Ki korán kel, aranyat lel.

— Menjünk. Jóéjt.

— Jóéjt gyermekem. Várj, hadd öleljelek meg.

A jó anyóka megindulva nézte keresztfiát.

— Jó anyádra gondolok — mondá ő. —

Mily boldog lenne velünk, ha élne; de mindig a jók mennek el előbb! Én tartottam ki menyegzőjét. Mikor te születél, ő ölelt meg elsőbbsen s én voltam utána a második s atyád én utánam jött harmadiknak. . . . Csak erre kell gondolnom és nincs vége csacskságomnak. A vén asszonyok sokat beszélnek. Jól tudod, mennyi virágot hordok számára a temetőbe. Szegény Magda, hogy szerettem.

Duvivier asszony két könyecseppet törölt le, melyek leperegtek színtelen, halavány, ájtatos arcán.

— Menjünk, — mondá ő — jóéjt gyermekem. Szeretlek téged is éppugy s mig nekem lesz miből élni, addig nem fog hiányozni neked sem semmid.

Bernát teljesen meg volt hatva. Elfelejtette műtermét, barátjait és az elmésségeket. Fölment szobájába s kezeibe hajtva fejét, sirt.

A toronyóra fél tizedt ütött. Fölkelt s fölvertézve elhatározottsággal, bőrdíjait, festékes ládáját összeszedve, kezébe vette botját, pipára gyújtott s lement; de a helyett hogy a lugasba ment volna, rátért az ösvényre.

Az ég tele volt csillagokkal, a hold épp kelőben a charenti nyárfák közül, a mező pedig illatot lehelt. Egyike volt azoknak az éjjeleknek, a melyek megkedveltetik az életet.

Bernát jól haladt utján. Szíve erősen vert. Az út fordulójánál egy utolsó pillantást vetett keresztanyja házára, pillantást tele könnyel és tele szerelemmel. Egyszerre, a mint előrelép, látni vélt egy fehérruhás árnyat menni a szőlőn át. A fürdőből kilépő Gertrud álomképe haladt el előtte. Pillanatig habozott, visszalépett.

— Nem, — mondá magához — ez nagy gyávaság lenne tőlem.

Meggyorsította lépteit, vidáman fordult utjára — s eltűnt.

A vér le volt győzve.

(Folytatása köv.)

Sétáim a szabad természetben.

V.

Irta: Fuchs Ádám.

(Folytatás.)

Mecsekünk most sokat pipázik. Erdőséges ágait gyakran sűrű ködnek fátyola borítja. A láthatár fellegekbe öltözködik, a fák s bokrok zöldje eltűnt, mintha a sárgaság ütött volna ki rajtuk. Az ég majd borul, majd kiderül, mint a szeszélyes asszony, kinek ajkán még a mosolygás ül, midőn szemébe már a könny tolul. A fényes, hatalmas nap sem süt már tüzesen az ég tetejéről, ő is megrövidíti munkaidejét, mint a modern munkás, ki csak 6—8 óráig akar dolgozni és reggel, midőn ő a föld szélére hág, oly búsan, oly daczosan néz reánk, mintha őt is karhatalommal szorították volna föladatának teljesítésére; nem is kel ott, hol még napok előtt fölkelt és aztán rövidebb, tőlünk távolabb eső úton vonul át az égboltozaton, minek természetes következménye az, hogy földünkre gyakorolt befolyását mindinkább vessziti, az idő hűvös és az éjjelek napról-napra hosszabbak lesznek.

A nyár nem szereti a borongós időt, nem szereti a hideg, megülő párákat, azért összeszedte kincseit és elment vele, amit karjaival megragadni s magával elvinni nem tudott, a maradványokat, elégette, De a falevelek nedvességük miatt csak lappangva égnek, a réten és mezőkön levő nedves fű sem ég el, hanem inkább zöld marad addig, míg a hó fehér leplet reá nem teríti, sőt e fehér halállepel alatt is még egyre megtartja szép színét. A nyár csak ott az alföldön és a tengersík vidékeken vala képes elégetni mindent, amit magával elvinni nem tudott; ott minden zug lappangva ég, majd susztorog és lángra kap a tűz, meggyulad és elég ott minden. Ezt a nyár azért teszi, hogy az őszt megmelegítse és hogy az ő kincseiből mi sem maradjon a tyrannus télnek.

A Balokánytól éjszakra fekvő dombon, a hol a szármáti emelet rétegei a havi boldogasszony temploma és a gyepmesterház közt, mintegy ék tolulnak a ponti emelet rétegei közé, és ama nyeret is képezik, mely Pécs városa keleti részében bizonyos tekintetben vízválaszlót képez, nem messze a Pécs-Bányára vezető uttól megáltam s körül néztem. Akkor még, mikor e kirándulásomat tettem, nem lehetett még régideje, hogy a nyár itt hagyott minket: mert még sokan költöztek utána, az erdők s bokrok lakói közül. Hej nagyon siettek, hogy szemök elől ne tűnjék el a minket itt hagyó nyár. Hová vándoroljanak? Valamennyien dél felé, a tengeren át; oda, hol a nap oly forrón süt, hogy az emberek arcát és kezeit szénfeketére égeti. Mind-egyik a maga módja szerint költözködik; ezek egyenként, azok párosával, him és nőstény együtt; ezek kisebb társaságban, azok egész seregben, szabályszerű vonalban vagy rendetlen csoportban, egyik nappal, mások megint éjjel — mind-egyik úgy, mint ő neki legkényelmesebbnek tetszik s mint legbiztosabban remélheti, hogy oda jut a melegebb tartományokba.

Azon sejdítés és a körülmények sürgető volta, hogy a régi otthon nemsokára elpusztul, gerjeszti bennük az utazásra való erős vágyódást és vezeti őket a messzeségbe, hol melegebb levegőben átélnek a bekövetkező, zordonabb időszakot. Az nem új haza számukra, mit ott fölkeresnek és megtalálnak. Ott a meleg Aegyptomban, Nubiában, Habesben a tollas vándorok közül egy sem fészkel, ott egy sem költ. A messze földet csak kényszerűségből keresik föl, örömet a sok ezer közül ott egy sem érez, egy sem énekel a hosszú idő alatt. A nálunk megtörtént vedlés nagyon érzékenynyé, kedvetlenné, testileg beteggé tevő őket. Ehhez járul még az ott uralgó unalom, mely kedélyállapotukat teljesen lehangolja. Megbetegszik a kis madárlélek, honvágy fogja el és vissza kívánczik régi szertett hazájába. Csak itt, a mi erdeinkben van meg a jó kedv, a piros örömeik. Mert szívünk legdrágábbjában, édes hazánkban még: „a szomorú fűzfának is van virága“, mondja Lisznyai Kálmán és igaza van.

Vándorlásuknak sorrendje van.

Már július havában költözködik a barnafekete, rövid lábú és hosszuszárnyú falfecske, (*Cypselus Apus*), mely nálunk régi falakban s tornyokban fészkel. Még csak májusban jött hozzánk és három havi itt tartózkodás után fiókáival máris tovább áll. Ezt követi augusztusban a kakuk, mely tojásait nem maga költeti ki, hanem más madarak fészkeibe rakja és ezek által nemesak kikölteti, hanem föl is nevelteti.

A kakuk után költözködik a szép tollazatu, 36—37 cm. hosszú karicsaszalakóta (*Coracias garrula*), mely nyáron át Európa erdeit lakja és férgekkel, rovarokkal és kis békákkal táplálkozik. A karicsaszalakótát szép s gyönyörű tollazata miatt sokan idegen madárnak tartják.

Úgy tetszik, mintha korán emlékezett volna a melegebb tartományokra, a vele rokonságban álló paradicsmadarakra, papagályokra és saját nemes szarmazására, mert sietve elköltözik tőlünk, mielőbb más ezerek még csak az utazásra gondolnának. Ezután költözködik a kékbegyű billegény és a „pitypalaty“ szaváról ismeretes fürj (*Perdix coturnix*). Utóbbi a tyúkfélék között az egyedüli vándormadár; ezt vándorútjában nagyon üldözik és a tengeren átkelve gyakran szerencsétlenül jár. A tengeri utazás nem mindenkinek való. Szeptember hó kezdetén útra kel a csalogány, a poszáta, a veres fark, a zsarály, a lombár, a gerle, a csüllő és a vad récze. Szeptember hó második felében útra készülnek a fecskék, a feketefejű poszáta (*Sylvia atricapilla*), a nagy dobosgém és a különféle ragadozó madarak. Október hóban útnak indulnak: a világosbarna színű tollazatu pacsirták, a fuvolaszerű hanggal éneklő rigók, a pintyek és a kék czinkék, a barázdabillegetők a homlokán, torkán és mellén vörös színű vörösbegyek, az árva vagy nemes pintyek nőstényei, a fekete-pettyes barna tojásairól ismerős bibiczek, a vadgalambok, az izletes husuk miatt üldözött szalonkák, a gatyás ölyvök, a karvalyok, a hódák. és a vadludak. A nagy költözéstől hátramaradtak még november hóban csakhamar útnak indulnak.

Folyvást délnyugat felé tartva, Franciaország és Olaszország déli részeibe és Spanyolországba költöznek, a legtöbb közülök azonban a Földközi-tengeren át Afrika éjszaki részébe repül, sokan pedig a Nilus forrás vidékére, hol a galla népek laknak, avagy Belső-Afrikába a bunda-népekhez vándorolnak.

A kedves fecskék, mint a vig deáksereg úgy repülnek oda, vigadnak és énekelnek össze-vissza szünet nélkül, míg oly messze vannak, hogy már sem nem láthatjuk, sem nem hallhatjuk őket. Nyilsebességgel és a legmerészebb kanyarulatokkal metszik át a levegőt s éjjelnappal szüntelenül repülnek sok ezer kilométernyire és repülés közben kapják el a legyeket, bogarakat. Ha rossz idő közelget, akkor lenn, a föld közelében repülnek és az ilyen idő beálltával a szél és eső elől a bokrok alá vagy az erdőbe menekülnek és itt keresnek és találnak szállást és táplálékot is. De ha a kedvező idő tartós, akkor folyvást mennek, míg a fáradtság, a kimerültség őket nem kényszeríti a földre leszállani, hogy itt magukat kipihenve, új erőt nyerjenek. Jó utjuk van csendes éjjelekben, midőn a szél fölnt a felhők alatt az utazási irányban fű, ilyenkor gyorsan haladnak. Útközben találkoznak más társaságokkal is, melyek ugyanazon irányt követik. Ott jön épen egy golya-társaság. Ezek szép rendben, háromszögben repülnek a levegőn keresztül. Egy csomóban utaznak: a nagy szemű és szürkésbarna, laza tollazatu lappantyuk vagy kecskefejők (*Caprimulgus europaeus*), melyek az éjjeli rovarok pusztítása által gazdáinkra nézve rendkívül hasznos madarak; elvénuült éjjeli gémeik, gyöngyevő húrosok, csalogató csalogányok és más nevezetes madarak, ezek mind együtt nagyon „vegyes“ társaságot képeznek. A fürj és tyúkfélék az útnak legnagyobb részét gyalog teszik meg, ismét mások vízi sportra termettek és regatta-versenyben teszik meg útjuk jó részét, mint p. o. a réczék, a bukdárok, fűrészorru buvárok és a kormoránok. Úszva gyorsabban haladnak és egyuttal táplálékot is találnak. Vannak olyanok is, melyek egyedül utaznak, mint p. o. a csinos testalkatu és diszes tollazatu, búbos banka. A fején levő tollbóbitája, mely két sor legyezőszerűen szétnyitható és összehajtható tollból áll, épen oly föltűnő, mint a mostani modern női kalapok, melyek szükségessé teszik, hogy a vasúton berendezett női sza-

H i r d e t é s e k :

kaszok ezentúl legalább is emeletesek legyenek, hogy ily búbos-bankafejtű nő benne helyet foglalhasson. Azok száma sem csekély, melyek szép kettecskén utaznak, mint a nászutasok; másoknál meg a férj előre siet és a kedves menyecske utazik utána, vagy a szép menyecskét követi a szerető férj. A nemes himpinty és a himrigó nem költöznek el, itthon maradnak; ellenben ezek nőstényei és fiókái elköltöznek a többi vándornéppel.

A szemem fáradt már, hogy órahosszat elmerengve a levegőbe, a kék messzeségbe nézem. Magam körül tekintetem, de innét is elköltözött minden. Gyászt vesz föl a vidék. Hosszu ezüst fonalak lebegtek a levegőben; ezek a bús menyasszonyoknak eltépett fátyolai; legalább úgy mondják az emberek. Az ég és föld közt bujdosó szél, e hazátlan, szocialisztikus szellem, ott fölkap egy falevelet, ezt is délfelé viszi, mint a mi dalosainkat.

Nemsokára maga az ősz is itthagy minket és a fényes nap helyett majdan a füstölgő kályha adja meg nekünk a szükséges meleget.

Közgazdaság.

— **A pécsi sertéshizlalda heti-jelentése** 1893. okt. hó 19-ik napján. Sertés állomány 3751 darab sertés. Ölésre alkalmas 1450 darab sertés. Árak: öreg kövér — — — fillér, fiatal nehéz első minőségű 82—84 fillér, szedett 78—80 fillér kilogrammonként. Páronkinti 45 kg. élet leszámítással. Süldők ára 60—76 fillér kilogrammonként élősúlyban. Az üzlet irányzata: szilárd. Takarmány árak: kukorica 11 korona — fillér m.-m., árpa 11 korona — fillér m.-m., kukorica-dara 12 korona 30 fillér, árpa-dara 12 korona 30 fillér. Darálás-díj 1 korona 20 fillér m.-m.

— **Hátralékos előfizetőinket tisztelettel kérjük, miszerint tartozásaikat minél előbb küldjék be, nehogy kénytelenek legyünk a lap további küldését beszüntetni.**

Gabona-árjegyzék.

Pécs szab. kir. városában 1893. évi nov. hó 11-én tartott hetivásárról.

Az árak métermázsánként számíttatnak.

Buzs) őszi	—	—	—	—
) tavaszi	—	—	—	—
) új	6	60	6	50
Kétszeres) ó	—	—	—	—
) új	5	65	5	50
Rossz) ó	—	—	—	—
) új	5	60	5	40
Árpa) őszi	—	—	—	—
) tavaszi	6	20	—	—
) új	5	50	—	—
Zab) őszi	—	—	—	—
) tavaszi	6	60	6	50
) új	—	—	—	—
Repcze)	—	—	—	—
Bükköny) széna	—	—	—	—
Kukorica) ó	—	—	—	—
) új	4	30	4	—
Széna) ó	2	80	2	60
) új	—	—	—	—
Szalma)	1	50	—	—

Kínálat: közép (mintegy 250 gabona kocsi volt a piacon)

PSEPHOFER J.-féle

gyógyszertár

BÉCSBEN, I. KER., SINGERSTRASSE 15. SZ. A.

„zum goldenen Reichsapfel.“

Vértisztító labdacok, ezelőtt általános labdacok neve alatt; ez utóbbi nevet

teljes joggal megérdemlik, mivel csakugyan alig létezik betegség, melyben ezen labdacok csodás hatásukat ezerszeresen be nem bizonyították volna. Évtizedek óta ezen labdacok általános elterjedésnek örvendenek és alig van család, melyben ezen kitűnő háziszerekből készlet nem volna található.

Számtalan orvos által ezen labdacok háziszereül ajánlatnak és ajánlattak minden oly bajoknál, melyek a rossz emésztésből és székrekedésből erednek: mint epe-zavarok, májbajok, kólika, vértőlulások, aranyér, béltétlenség s hasonló betegségeknek. Vértisztító tulajdonságuknál fogva kitűnő hatással vannak vérszegénység s az abból eredő bajoknál is: így sápkórúál idegességből származó fejfájásoknál stb. Ezen vértisztító labdacok oly könnyen hatnak, hogy a legesekélyebb fájdalmakat sem okozzák, és ennek folytán még a leggyengébb egyének, de még gyermekek által is minden aggodalom nélkül bevehetők.

A számtalan hálaíratból, melyet a labdacok fogyasztói a legkülönbözőbb és legnehezebb betegségek után egészségük visszanyerése folytán hozzánk intéztek, ezen helyen csakis néhányat említünk azon megjegyzéssel, hogy mindenki, a ki ezen labdacokat egyszer használta, meg vagyunk győződve, azokat tovább fogja ajánlani.

Köln, 1893. április hó 30-án.

Tisztelt Pserhofer ur

Legyen oly szives és küldjön nékem ismét 15 tekerestet az ön fölülmulhatatlan vértisztító labdacsaiból utánvétellel. Fogadja ez uton is a legmélyebb köszönetemet labdacsa csodahatásáért. Maradok teljes tisztelettel Pawlistik Ferencz, Köln, Lindenthal.

Hrasche, Flödnik mellett, 1887. szept. hó 12-én. Tekintetes Úr!

Isten akarata volt, hogy az Ön labdacsa kezeim közé kerültek, melyeknek hatását ezennel megírom: Én gyermekágyban meghültem olyannyira, hogy semmi munkát sem voltam többé képes végezni és bizonyára már a holtak közt volnék, ha az ön csodálatraméltó labdacsa engem nem mentettek volna meg. Az Isten áldja meg őt ezért ezerszer. Nagy bizalmam van, hogy ezen labdacok engem is tökéletesen ki fogják gyógyítani, a mint már másoknak is egészségük visszanyerésére segítségül szolgáltak. Knific Teréz.

Bécs-Ujhely, 1887. november 9-én

Mélyen tisztelt Úr!

A legforróbb köszönetemet mondom ezennel Önnek 60 éves nagynéném nevében. Az illető 5 éven át szenvedett gyomorhurutban és vizkórságban már életét is megunta melyről egyébként le is mondott, midőn véletlenül egy dobozt kapott az ön kitűnő vértisztító labdacsaiból s azoknak állandó használata folytán tökéletesen kigyógyult. Legfőbb tisztelettel Weinzettel Josefa.

Eichengraberamt, Gföhl mellett, 1889. márczius 27-én. Tekintetes Úr!

Alúírott ismételtén kér 4 csomagot az ön valóban hasznos és kitűnő labdacsaiból. El nem mulasztatom legnagyobb elismerésem kifejezni ezen labdacok értéke felett és azokat a hol csak alkalmam nyílik, a szenvedőknek legmelegebben fogom ajánlani. Ezen hálaíratom tetszés szerinti felhasználása önt ezennel felhatalmazom. Teljes tisztelettel Hahn Ignác.

Gotschdorf, Kolbach mellett, Szilézia 1888. okt. 8-án. T. Úr!

Felkérem, miszerint az ön vértisztító labdacsaiból egy csomagot 6 dobozzal küldeni sziveskedjék. Csakis az ön csodálatos labdacsaainak köszönhetem, hogy egy gyomorhajótól, mely engem öt éven át gyötört, megszabadultam. Ezen labdacok nálam sohasem ognak kifogni, s midőn legforróbb köszönetemet kifejezem, — vagyok tisztelettel Zwickl Anna.

Ezen vértisztító labdacok csakis a Pserhofer J.-féle az „arany birodalmi almához“ címzett gyógyszerárban Bécsben I., Singerstrasse 15. sz. a. készítettnek valódi minőségben, s egy 15 szem labdacot tartalmazó doboz ára 21 kr. Egy csomag, melyben 6 doboz tartalmazzatik, 1 fnt 05 krba kerül; bérmentlen utánvételi küldésnél 1 fnt 10 kr. Egy csomagnál kevesebb nem küldetik el.

Az összeg előbbeni beküldésénél (mi legjobban posta-utalvánnyal eszközöltetik) bérmentes küldéssel együtt: 1 csomag 1 fnt 25 kr., 2 csomag 2 fnt 30 kr., 3 csomag 3 fnt 35 kr., 4 csomag 4 fnt 40 kr., 5 csomag 5 fnt 20 kr. és 10 csomag 9 fnt 20 krba kerül.

NB. Nagy elterjedtségük következtében ezen labdacok a legkülönbözőbb nevek és alakok alatt

utánoztatnak; ennek következtében kéretik csakis Pserhofer J.-féle vértisztító labdacokat követelni és csakis azok tekinthetők valódiaknak, melyeknek használati utasítása a Pserhofer J. névalírással fekete színben és minden egyes doboz fedele ugyanazon aláírással vörös színben van ellátva.

Amerikai köszvénykenőcs, gyors és biztos hatása legjobb szer minden köszvényes és csúzos bajok u. m.: gerinczagybántalom, tagszagatás, ischias, migraine, ideges fogfájás, főfájás, fülzaggatás stb. ellen. 1 fnt 20 kr.

Tannochinin hajkenőcs, Pserhofer J.-től. Évek hosszú sora óta valamennyi hajnövesztő szer között orvosok által a legjobbnak elismerve. Egy elegánsan kiállított nagy szelencével 2 forint.

Általános tapasz Studel tanártól. Ütés és szúrás által okozott sebeknél, mérges daganatoknál, ujjkukacsz, sebes- vagy gyuladt-mell vagy más ily bajoknál, mint kitűnő szer lön kipróbálva. 1 tégely 50 kr. Bérmentve 75 kr.

Fagybalzsam Pserhofer J.-től. Sok év óta a fagyos tagokra és minden idült sebre, mint legbiztosabb szer elismerve. 1 köcsöggel 40 krajczár. Bérmentve 65 kr.

Útifüvedv, egy általános ismert kitűnő házi-hőség, szer hurut, rekedtség, görcsös köhögés stb. ellen, 1 üvegcse ára 50 krajczár 2 üveg bérmentve 1 forint 50 krajczár.

Élet-esszencia (prágai csöppek), megrott gyomor, rossz emésztés és mindennemű altesti bajok ellen kitűnő háziszere. 1 üvegcsevel 22 kr., 12 üveg 2 fnt.

Általános tisztító-só Bullrich A. W.-től. Kitűnő háziszere a rossz emésztés minden következményei, u. m.: főfájás, szédülés, gyomorgörcs, gyomorhív, aranyér, dugulás stb. ellen. 1 csomag ára 1 forint.

Angol csodabalzsam, 1 üveg 50 krajczár.

Por a lábizzadás ellen. Ezen por megszünteti a lábizzadást s az általa képződő kellemetlen szagot, épen tartja a lábballit és mint ártalmatlan szer van kipróbálva. Egy dobozzal 50 kr. Bérmentve 75 krajczár.

Golyva-balzsam, kitűnő szer golyva ellen, 1 üveg 40 krajczár bérmentes küldéssel 65 krajczár.

Helsó vagy egészség-só kitűnő gyógyszer, gyomorhurut és minden a rendetlen emésztésből származó bajoknál. 1 csomag 1 fnt.

Ezen itt felsorolt készítményeken kívül az osztrák lapokban hirdetett összes bel- és külföldi gyógyszerészeti különlegességek raktáron vannak, és a készletben netán nem levők gyorsan és olcsón megszerzetnek. — Postai megrendelések a leggyorsabban eszközöltetik, ha a pénzösszeg előre beküldetik; nagyobb megrendelések utánvétellel küldetnek. — Bérmentve csakis oly esetben történik a küldés, ha az összeg előre beérkezik, mely esetben a postaköltségek sokkal mérsékeltebbek.

Schönwald Imre

óras és ékszergyáros

PÉCSETT, király-utca 15, a „Hattyu“ épületben.

Külön berendezett szétküldési osztály.

Az alább felsorolt tárgyak, melyek valódiságáért kezeskedem, eredeti gyári áron készpénz vagy utánvét mellett, megrendelésre minden irányban, szétküldetnek.

Megkeresések azonnal elintéztetnek.

Egy pontosan kipróbált ébresztő óra 2 frt.
 Egy ezüst kettős fedelű Ancer Remontoir óra pontosan kipróbálva 10 frt.
 Egy valódi ezüst Tula Ancer Remontoir óra 14 frt.
 Egy valódi ezüst egy fedeles henger Remontoir óra csinos alakban kristály üveggel 7 frt.
 Egy nickel Remontoir óra kristály üveggel 4 frt 50 kr.
 Csinos női arany gyűrű 14 krtos aranyból valódi Ametyit Aquamarin vagy más ékkövel 4 frt 50 kr.
 Valódi ezüst karlancz Jongouval legszebb kivitelben 3 frt 60 kr.
 Valódi ezüst uri óralancz legujabb faconban 2 frt 50 kr.
 Granát nyakkendőtűk különféle szép kivitelben 1 frt 50 kr.
 Valódi granát Brochetűk vagy karkötők legszebben készítve 3 frt 50—5 frtig.
 Csinos mellűk valódi Ametyit és igazgyöngyökkel kirakva 4 frttól — 7 frtig.

Ujdonság!

Sétabotok valódi ezüst fogantyúval 2 frt 50—12 frtig.
 Valódi ezüst szivarszipkák 2.50—5 frtig.
 Valódi ezüst karkötők tartósan aranynyal bevonva (Double) 4 frttól 12 frtig.

Ujdonság!

Arany női nyaklancz amulettel 6—40 frtig.

Ujdonság!

Sütemény és felszolgáló tálcák a legszebb fajance betétekkel 4 frt 50—24 frtig.
 China ezüst kenyér kosarak 2 frt 50—12 frtig.
 Cognac Service legszebb és legujabb angol faconban 18 frt.

Valódi ezüst gyermek étszerek 5—40 frtig.
 Legjobb Berndorfi első minőségű étszerek eredeti gyári áron tuczatja 16 frt.
 China ezüst gyertyatartók óriási választékban párja 4 frt 50—36 frtig.
 China ezüst diszálványok elegánsan és jóízléssel kiállitva 10 frttól 28 frtig.
 Valódi ezüst teljes étszer készletek 6—12—24 személy számára csinos Cassetteben összeállitva 120—150—500 frt és feljebb.
 Párizsi szemüvegek és orrszorítók főraktára egy legjobb szemüveg ára 2 frt.
 egy legjobb orrszorító 1.80 —
 Szemüvegek és orrszorítók valódi hegyi kristályból csiszolva (mineralogikus kő) drbja 4 frt.
 Minden szemhez alkalmas arany foglalatu szemüvegek és orrszorítók 7 frttól — 16 frtig.

Nagy választékban.

14 nap járó inga óra csinos modern szekrényben gyári áron 14 frt.
 Gömbölyű nyolcz nap járó iroda óra különféle színű tokokban csak 4 frt.
 Csinos Stylszerű Salon és ebédlő órák pazar kivitelű szekrényben 18 frttól — 34 frtig.
 Negyed órát ütő és ismétlő inga óra legszebben kiállitva 30 frttól — 60 frtig.
 Alló szekrényű legfinomabb bécsi inga óra renaissance stylben gazdag szobrászmunkával 120 frt.
 Brillant gyűrűk, Bontonok, Karkötők és nyakékek 25 frttól — 1000 frtig.
 Női arany Chatelaine lánczok 14 frttól—100 frtig.
 Legnagyobb választék csinos és legujabb divatu uri arany óra lánczokból 20 frttól—120 frtig.
 Gyári főraktár a legjobb arany uri és női órákból 16 frttól 300 frtig.

Monogrammok, czimerek, egyéb vésnöki munkák valamint órák és arany tárgyak műtermekben legjobban készítettnek és javittatnak.

Rendkívüli ajánlat!

KLEIN TESTVÉREK

divatáruczégtől (jelenleg Bazárépület)

Pécsett.

Ezennel bátrak vagyunk köztudomásra hozni, hogy kénytelenek voltunk a rögtön szükségessé vált építkezés folytán eddigi üzlethelyiségünket ideiglenesen elhagyni, és ez oknál fogva raktárunk lentebb felsorolt áruinak árait **jelentékenyen** leszállítani.

Felkérjük tehát a nagy érd. közönséget, hogy ezen gyéren előforduló alkalmat — saját érdekében — szükségletének mielőbbi beszerzésével el ne mulassza, mert ezen lényeges engedményben t. vevőinket hihetőleg csak e hó végéig részesíthetjük.

Raktárunkban. a Bazárépület udvari helyiségében (Benczerleitner-féle cukrászda mellett) legjobbminőség- és dús választékban következők kaphatók:

Női kabát, köpeny- és válgallérok, szőrmekarmantyú-sapka és gallérok. Bel- és külföldi ruhakelmék, vásznak és mindennemű kézmű áruk.

Továbbá

fehérneműek, nyakkendők, ernyők és számtalan divatcikkek.

Különös figyelmet kérünk fordítani dús felszerelt kitűnő gyártmányú **szőnyeg-, függöny-, ágy- és asztalkészlet, ugyszintén gyapjukelme és gyapjutakarókból álló raktárunkra.**

Számos látogatásért esedezve, maradtunk a legmegbízhatóbb és **rendkívüli olcsó** kiszolgálásunkról biztosítva.

Pécsett, 1893. november hó.

kiváló tisztelettel

Klein Testvérek.

15731. sz.
1893.

Hirdemény.

A város tulajdonát képező

- 1.) balokányi tó és vendéglő
- 2.) és a balokányi uszoda

1893. évi november hó 20-án délelőtt 9 órakor a város gazdasági tanácstermében (városház II. emeleti 33. ajtó) megtartandó, és zárt ajánlati tárgyalással egybekötött nyilvános árverésen 1893. évi november hó 1-től 1899. évi október hó 31-ig terjedő hat évre bérbe adatik.

Felhivatnak tehát bérelni kívánók, hogy a vendéglőnél 60 frt, az uszodánál pedig 160 frt bántpénz csatolása mellett zárt ajánlataikat legkésőbb 1893. évi november hó 19-én déli 12 óráig a város polgármesteri hivatalánál nyujtsák be, avagy pedig a jelzett bántpénz letétele mellett a fenti helyen és időben megtartandó szóbeli árverésen vegyenek részt.

A bérleti fejtételek a város gazd. tanácstermében a hivatalos órák alatt betekintheők.

Pécsett 1893. november hó 10-én,

Pécs, szab. kir. város tanácsa.

Hirdetés.

Gróf Draskovich Iván baranya-sellyei ménéséből — a kétféle tenyész irány megszüntetése céljából — folyó hó 22-én a délelőtti órákban

6 azaz: hat darab lipiczai tenyész kancza,

egtöbbnyire még hámos lónak is alkalmasak, továbbá:

2 azaz: két darab kiselejtett 5 éves sárga hámos ló;

Baranya-Sellyén az uradalmi székhelyen nyilvános árverés útján elfognak adadni. Baranya Sellyén 1893. November 8-án.

Az uradalmi felügyelőség.

Nyomatott Taizs Józsefnél Pécsett, 1893.

Ház eladás.

Pécsett, Majláth-tér 5. számú ház kedvező feltételek mellett szabad kézből eladó. Bővebbet az ott lakó tulajdonosnál.

Köhögés,

rekedség és elnyálkásodásnál melegen ajánljuk tisztelt olvasóink figyelmébe

**Egger díjjutalmazott
biztos hatású**

Mell-Pastilláit.

Kaphatók 25, 50 kros és 1 fitos eredeti dobozokban a monarchia valamennyi gyógyszerárjában.

Pécsett: Sipőcz Ist., Erreth János, Göbel Kálmán, Zsig László és az irt. rend. gyógyszerárjában, Mohács: Luiszer Viktor és Szendrey Jenő gyógyszer. Siklóson: Szentgyörgyi Mór és Petrasch S. gyógyszer. Pécsváradon: Dvorszky Béla gyógyszer. Dárdán: Czingelly örök. és Demár Pál gyógyszer. Sásdon: Mandák Gy. Sándor gyógyszer. Szt.-Lőrinczen: Szilágyi György gyógyszer. Szigetvár: Salamon Gyula és Visy Sándor gyógyszer. Bonyhád: Eibach Ödön gyógyszer.

valamint az

Egger A fia cég

gyógyszer különlegességi gyárjában Bécs — Nussdorf.

Hirdetések

igen előnyös áron vétetnek fel
kiadóhivatalunkban.